

til ikke at gaae ind paa Fleertallets Forslag om at udslette Lovforslaget § 2, for en stor Deel falde bort ved det Forslag, som det ærede Medlem har fremsat. Just paa Grund af, at der finder en Udligning Sted ved dette Forslag, idet der paa den ene Side gives Noget bort, men paa den anden Side gives Noget istedet derfor, og Spørgsmaalet saaledes her stiller sig heelt anderledes for mig. Men hvad nu Sagen i sig selv angaaer, at høre den Tilladelse, der ved Forordningen af 1792 er givet til at bortforpagte paa 2 eller flere Personers Levetid, da har jeg af ganske væsentlige Grunde ikke kunnet slutte mig dertil. Det forekommer mig, at i et Forhold af den Beskaffenhed som Fæstevæsenet, hvor vi have seet saamange forskjelligte Principer blive trufne frem, det ene efter det Andet, og erfaret, hvorledes disse siden efter ere blevne gjorte gjældende ved den senere Udvikling af det hele Forhold, maa man have meget stor Betænkelighed ved at vedtage et saadant Forslag. Det indeholder ligefrem et Forbud mod en Contraheringsmaade, som man hidtil har havt Tilladelse til, og ligesaagodt som man nu siger: vi forbyde at forpagte paa 2 eller flere Personers Levetid, vil man i en senere Tid kunne sige: vi forbyde at forpagte paa 50 Aar, og man vilde da paaberaabe sig det Præcedents, der laa deri, at den Tilladelse, som var givet ved § 11 i Forordningen af 15de Juni 1792, allerede i høi Grad var modificeret derved, at man her borttager Tilladelsen til at bortforpagte paa 2 eller flere Personers Levetid. Paa den anden Side falder hele det System, som ligger i Bortforpagtningen paa 2 eller flere Personers Levetid, saa nøie sammen med Fæstevæsenet i det Hele, at de egentlig kunne siges at være aldeles eensartede. Forskjellen mellem Forpagtning paa 2 Personers Levetid og Fæsteoverdragelse er overordentlig lille, den ene medføre nogle Fordele, den anden andre, den ene medfører nogle Ulemper, den anden andre, baade for Contrahenten paa den ene og paa den anden Side, men naar de veies mod hverandre, staae de i den Grad lige, at Tungen i Vægtstaaalen vistnok vil komme til at staae ret op. Jeg har derfor den Betæn-

kelighed, at, ligesaagodt som man nu kommer og siger: der maa ikke bortforpagtes paa 2 eller flere Personers Levetid, ligesaagodt kan man i en senere Tid i Analogi dermed komme til at bestemme, at der ikke mere maa sættes bort. I det Hele taget forekommer det mig, at ethvert Forbud, der indskrænker den Contrahetsfrihed, som hidtil har været tilladt, ikke er heldigt paa det Stadium, hvorpaa det hele Fæstespørgsmaal nu befinder sig, og hvorpaa det har bevæget sig i Løbet af de sidste 30 — 40 Aar. Det forekommer mig derfor heldigt at lade de Bestemmelser, der nu engang ere gjældende herom, blive bestaaende usforandrede og kun ved Lovbestemmelser, der slutte sig dertil, at søge at modificere de Følger af de gjældende Bestemmelser, der kunne være ubelige. Det falder da meget naturligt at slutte sig til Lovforslaget, saaledes som det oprindeligt er fremkommet fra det ærede Medlem for Aarhus (Winther), der nu har taget sit Endringsforslag under Nr. 8 tilbage, hvorfor jeg herved bringer ham min Tak, da jeg deri ser et væsentligt Skridt henimod, at denne Lov, som det ogsaa er mig meget om at gjøre at faae tilende, virkelig kan blive ført ud i Livet. Det er dette, som for mig har været den væsentligste Grund, hvorfor jeg ikke har kunnet slutte mig til Udslettelsen af Tilladelsen til at bortforpagte paa 2 eller flere Personers Levetid. Naar man altsaa i den Henseende ikke kan følge med, forekommer det mig at ligge meget nær, at man, saaledes som Lovforslaget oprindeligt var foreslaaet, overfører Bestemmelserne i Loven af 19de Februar 1861 om Fæstevæsenet paa Forpagtninger paa 2 Personers Levetid. Jeg har kun søgt at stille dette op paa en noget klarere og tydeligere og, som jeg troer, ogsaa bedre Maade ved mit Endringsforslag Nr. 3 a. og b., end det oprindeligt staaer, idet det vistnok ikke er heldigt, at Forpagtning paa 2 Personers Levetid ikke stilles anderledes end Forpagtninger paa 3, 4 eller flere Personers Levetid. Ved mit Endringsforslag er der i den Henseende gjort en Modification, som jeg troer, at Alle maae erkjende for at være billig og rimelig; Reglerne om Forpagtning paa to Personers Levetid ere blevne bragte aldeles i Overensstemmelse med § 3